

Historia zmian w programie Norma PRO – rok 2011

Spis treści:

1. Norma PRO 4.36 – październik 2011
  - Program główny .....
  - Obsługa katalogów norm.....
  - Obsługa baz cenowych.....
  - Importy/eksporty.....
  - Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach.....
2. Norma PRO 4.35 – lipiec 2011
  - Program główny.....
  - Obsługa katalogów norm.....
  - Wydruki.....
  - Importy / eksporty.....
  - Nowe katalogi.....
  - Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach.....
3. Norma PRO 4.33 – kwiecień 2011
  - Program główny.....
  - Obsługa katalogów norm.....
  - Wydruki.....
  - Importy / eksporty.....
  - Nowe katalogi.....
  - Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach.....
4. Norma PRO 4.33a – luty 2011
  - Program główny.....
5. Norma PRO 4.32 – styczeń 2011
  - Program główny.....
  - Obsługa katalogów norm.....
  - Obsługa baz cenowych .....
  - Wydruki.....
  - Importy / eksporty.....
  - Nowe katalogi .....
  - Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach.....

1. Norma PRO 4.36 - październik 2011:**Program główny:**

1. Wycena kosztorysu na podstawie innego kosztorysu: dodano wyszukiwanie nakładów wg nazw. W poprzednich wersjach programu wyszukiwano w innych kosztorysach tylko wg indeksów.
2. Poprawiono prezentację dialogów wielozakładowych z możliwością zmiany wymiaru. Dolne przyciski były umieszczone zbyt nisko.
3. W dialogu dodawania działu zastąpiono tekst "Poziom następny" na tekst lepiej oddający znaczenie operacji: "Poziom nadrzędny".
4. Zmiany w obsłudze skrótów klawiszowych:
  - Ctrl+A. W poprzednich wersjach programu skrót oznaczał przywrócenie wykonania ostatniej cofniętej operacji. Od wersji 4.36 oznacza zaznaczenie wszystkich elementów zestawienia.
  - Ctrl+Y - oznacza przywrócenie wykonania cofniętej operacji (poprzednio Ctrl+A).
  - Ctrl+F - dodany skrót dla operacji "Znajdź...".
  - Ctrl+H - dodany skrót dla operacji "Zamień teksty...".
5. Rozbudowano mechanizm zamiany tekstu w opisach (dodano skrót Ctrl+H). W zależności od rodzaju widoku kosztorysu dostępne są opcje zamiany tekstów w:
  - opisach pozycji
  - nazwach działów
  - komentarzach do pozycji
  - znacznikach pozycji
  - komentarzach do obmiarów
  - nazwach nakładów
6. Poprawiono kopiowanie pozycji zawierającej odwołanie do obmiaru pierwszej pozycji kosztorysu. Mogło powodować sygnalizację zapętlenia odwołań.
7. Dodano nowy filtr pozycji: "Pozycje ze znacznikiem".
8. Udoskonalono algorytm wyliczania stawki narzutu z podanej wartości kwotowej.
9. Przedmiar: odwołanie do pozycji nieaktywnej nie może przenosić wartości jej przedmiaru.

Obsługa katalogów norm:

1. Pomijanie pozycji niekatalogowych przy przywracaniu nakładów RMS z bazy KNR.
2. Dodano wstawianie automatycznie spacji za nazwą katalogu, gdy po wpisaniu nazwy użytkownik kliknie przycisk Enter. Spacja nie była dodawana w katalogach zawierających śródtytuły.
3. Z wyszukiwania w katalogach wg wprowadzonego tekstu wyłączono śródtytuły.

Obsługa baz cenowych:

1. Rozpoznanie płyty Sekocenbud zawierającej tylko cennik z cenami materiałów producentów i dostawców.
2. Wczytywanie plików cenników RMS zapisanych w formacie ICB 2.1 (dodano informację "Symbol u dostawcy").
3. Rozpoznawanie płyt Intercenbud zawierających cenniki RMS zapisane w formacie ICB 2.1.
4. Cenniki BCO (Promocja) zawierają teraz opisy obiektów w formacie zbliżonym do HTML. Przy imporcie znaczniki HTML usuwane są z opisów, aby w przypadku wstawienia obiektu do kosztorysu jego opis zawierał tylko niezbędny tekst.
5. Usunięto zbędny komunikat o konieczności konwersji baz do aktualnej wersji, jaki pojawiał się po operacji wyszukiwania pozycji w cennikach CJP wybranych baz.

Importy/eksporty:

1. Poprawki w imporcie z wydruku w formacie PDF. Między innymi:
  - wczytywanie numeru specyfikacji technicznej.
  - poprawiono wczytywanie polskich znaków.
  - dodano import kosztorysów uproszczonych w formacie programu Zuzia.
  - dodano wstępne importy kosztorysów szczegółowych w formatach Norma 4 i Norma EXPERT.
2. Poprawiono import kosztorysu z formatu ATH2, który nie wczytywał kosztorysu, w którym w pozycji czasu pracy rusztowań rozliczono inne pozycje.

Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

1. KNR-W 2-02 1023, 1038 - zmieniono dodatkową pozycję na podwójny obmiar w pozostałych pozycjach.
2. KNR-W 2-02, rozdziały 10-26 - dokładna korekta, wiele drobnych poprawek.
3. KNNR 2 1208, 1209 - wprowadzono modyfikacje - dodatki za grubość.
4. KNNR 1 - uzupełniono modyfikacje - dodatki za transport, zmianę grubości itp.
5. Ułatwiono dostęp do założeń przedmiarowania w wielu KNR m.in. z serii 4-XX, 5-XX, 7-XX, 13-XX.
6. KNR 2-02 0290 - wprowadzono dopisanie średnic prętów do pozycji po dokonaniu wyboru wariantu.
7. KNR 2-02 0218 - wprowadzono modyfikacje - zmiany grubości płyty.

2. Norma PRO 4.35 - lipiec 2011:

Program główny:

1. Dodano możliwość zmiany wielkości czcionki (w zakresie od 100% do 300%) w polach edycyjnych (wielowierszowych) istotnych dialogów:
  - właściwości kosztorysu (opis), działu (opis), pozycji (Opis, Komentarz), RMS (Nazwa, Opis pozycji),
  - wyboru pozycji,
  - wyszukiwania RMS,
  - Strona tytułowa - klauzula uzgodnienia.

Ustawienie czcionki w jednym z okien dialogowych jest przenoszone na inne, ponadto jest pamiętane dla użytkownika (ustawianie wybranej wartości po restarcie programu).

2. Dodano zachowanie ustawienia filtra wybranego w oknie przedmiaru przy przechodzeniu do innych widoków. Filtr jest przywracany po powrocie do okna przedmiaru.
3. Zmieniono niejasny dla użytkowników komunikat wyświetlany przy usuwaniu zaznaczonych więcej niż jeden RMS na zestawieniu RMS. Nowy komunikat brzmi:
"Usunąć zaznaczone RMS ze wszystkich pozycji kosztorysu?".
4. Zmiana wielkości okien. Część dialogów uzyskała możliwość dynamicznego zmieniania rozmiarów, część powiększono w celu dostosowania do zwiększających się rozdzielczości monitorów użytkowników. Lista dialogów w których dokonano modyfikacji:
  - dialogi "Opcje kosztorysu" - powiększone,
  - dialog "Lista pozycji nakładu" - zmienne rozmiary,
  - dialogi "Edycja danych RMS" - powiększone,
  - dialog "Połączenie RMS" - zmienne rozmiary,
  - dialog "Wybór elementu RMS" - zmienne rozmiary,
  - dialog "Dobór RMS" - zmienne rozmiary.
5. Usunięto błąd programu, który w specyficznych przypadkach mógł się pojawić po wybraniu funkcji „Stawka procentowa z wartości” w definiowaniu narzutów.
6. Przeglądarka kosztorysów: umożliwiono odczyt kosztorysów z ustawionym hasłem.
7. Usunięto niepotrzebny komunikat o braku opisu pozycji pojawiający się podczas wstawiania pozycji niekatalogowej do przedmiaru.
8. Dodano możliwość podglądu ilości wycenianego nakładu oraz wpisania własnej ceny w oknie „Wybór elementów RMS i jego ceny”.
9. Poprawiono działanie funkcji pokazywania cen zerowych na widoku "Zestawienia > Pozycje".
10. Poprawiono działanie funkcji przełączania ścieżki zapisu kopii awaryjnych w opcjach programu. Przełączenie działało dopiero po restarcie programu.

Obsługa katalogów norm:

- Usunięto błąd krytyczny, który mógł się pojawić podczas wstawiania pozycji z długim opisem nakładu (materiał) do katalogów własnych.

Wydruki:

- Usunięto błąd wydruku kosztorysu z zaznaczonymi opcjami druku pozycji: „Bez zerowych” i "Numeracja bez zerowych". W przypadku pozycji czasu pracy rusztowań, źle listowane były numery pozycji. Podobnie w przypadku pozycji rozliczanych w innych (tylko wydruk kosztorysu szczegółowego w stylu "WYDRUKI WIDOKÓW".

Importy/eksporty:

- Modyfikacje importu z plików wydruków przedmiarów w formacie PDF:
  - import przedmiarów PDF nie uwzględniał krotności pozycji,
  - poprawiono rozpoznawanie precyzji prezentacji obmiaru podczas importu „Pozycji kosztorysu” w formacie PDF,
  - poprawiono rozpoznawanie tabeli przedmiarów w sytuacji, gdy do wydruku dodano, standardowo nie drukowane, dodatkowe kolumny,
  - zaktualizowano import przedmiaru w formacie PDF wydrukowanym z programu Zuzia wer. 10,
  - poprawiono import z PDF Norma, gdy wartość w kolumnie "Lp." jest zapisana w kilku wierszach,
  - poprawiono rozpoznawanie pozycji czasu pracy rusztowań (były rozpoznawane jako dział).

Nowe katalogi:

- **KNR 9-20** Sieci kanalizacji grawitacyjnej oraz systemy drenarskie z tworzyw sztucznych - nieplastyfikowanego polichlorku winylu (PVC-U), polipropylenu (PP), i polietylenu (PE) [ORGBUD-SERWIS wyd. I 2010].

Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

1. NNRNKB 202 1124-1133 - uzupełniono modyfikacje za zmianę grubości.
2. KNR-W 2-02 0108 - uzupełniono modyfikacje o budynkach wielokondygnacyjnych.
3. KNR 0-35 0231, 0232 - poprawiono dane sprzętu.
4. KNR-W 4-01 07 - uzupełniono tytuły pozycji.
5. KNR 19-01, KNR-W 2-05, KNNR-8 i inne - poprawiono naliczanie materiałów pomocniczych.
6. KNZ 14 - wprowadzono numerację rozdziałów i tablic w zależności od rozdziału.
7. KNR 5-09 0516 - uzupełniono brakujące nakłady materiałów i sprzętu.

3. Norma PRO 4.34 - kwiecień 2011:

Program główny:

1. Poprawiono wyświetlanie informacji o aktywnym filtrze pozycji z wybranym nakładem po przełączeniu między widokami.
2. Dodano skalowanie okna wyboru znalezionych RMS.
3. Poprawiono łączenie nakładów na zestawieniu materiałów w przypadku, gdy jeden z łączonych miał ustawiony „nakład stały”. Program podczas łącznia zwiększał ilość danego materiału wybierając zużycie, które było w katalogu.
4. Poprawiono modyfikację wierszy dodatkowych obmiarów zawierających odwołania do pozycji w kosztorysach dodawanych do kosztorysu złożonego.
5. Poprawiano kontrolę wpisywania do nieistniejących pozycji. Program wpisywał odwołanie do ostatniej pozycji kosztorysu, teraz zasygnalizuje błąd.
6. Usuwanie informacji o narzutach przy zapisie kosztorysu i eksporcie jako przedmiar. Przy zmianie typu kosztorysu na przedmiar program pyta czy usunąć informację o narzutach.
7. Poprawiono mechanizm zmiany kolejności kodów CPV prezentowanych na stronie tytułowej. Przycisk "do dołu" był zawsze nieaktywny.

Obsługa katalogów norm:

1. Poprawiono obsługę komunikatów wyświetlanych podczas wstawiania pozycji z katalogów w sytuacji, gdy okno katalogów wyświetlane jest na stałe. Program pozwalał na ignorowanie komunikatów (pozostawały nie zamknięte okienka) i przy kolejnym komunikacie występował błąd programu.
2. Poprawiono analizę wpisanej we właściwościach pozycji kosztorysu podstawy. Program wycinał część podstawy pozycji pochodzącej z katalogów TZKNC N-K/...

Obsługa baz cenowych:

1. Z płyty "Ceny średnie RMS (Intercebud)" program importuje ceny średnie kosztorysowych stawek robocizny - średnie i regionalne.
2. Poprawiono kod generowany dla pliku importowanego cennika sprzętu z płyty ICB ceny producentów i dostawców.

Wydruki:

1. Zmieniono wydruk wartości podsumowań kosztorysu na stronie tytułowej. Jeżeli kosztorys nie zawiera VAT to wartości: podatku VAT, dodatków nie objętych VAT i brutto nie będą drukowane. W tym przypadku (kosztorys bez VAT) drukowana jest zawsze, niezależnie od ustawienia opcji wydruku stront tytułowej "Wartość netto, podatek", wartość netto kosztorysu z hasłem dla wartości netto.
2. Hasła drukowane na stronie tytułowej dla wartości netto kosztorysu, podatku VAT, dodatków nie objętych VAT i brutto są teraz edytowalne (dialog edycji opcji druku strony tytułowej).
3. Dodano opcję drukowania stawki VAT w skróconych podsumowaniach następujących wydruków:
  - Kosztorys szczegółowy,
  - Kosztorys FIDIC,
  - Kosztorys uproszczony,
  - Kosztorysu inwestorski,
  - Kosztorys ofertowy,
  - Pozycje kosztorysu,
  - Pozycji kosztorysu inwestorskiego.
4. Do stopki lub nagłówka dowolnego wydruku można wstawić nazwę drukowanego zestawu oraz nazwę stylu wydruku. W przypadku zestawu "Dowolny wybór" nazwa zestawu nie jest drukowana. W dialogu edycji stopki i nagłówka dodano przyciski wstawiające odpowiednie sekwencje sterujące. Należy pamiętać, że w Normie 4 każdy typ wydruku i każdy styl wydruku posiada własny format wydruku nagłówka i stopki. Dlatego, gdy chcemy umieścić odpowiednią sekwencję sterującą np. w stopkach wszystkich elementów wydruków we wszystkich stylach, należy przed ustawieniem zaznaczyć wszystkie elementy wydruku. Operację trzeba powtórzyć dla każdego stylu wydruku.

Importy/eksporty:

1. Modyfikacje importu z plików wydruków przedmiarów w formacie PDF:
  - Dodano odczyt z przedmiarów PDF wydrukowanych z programów:
    - Seko,
    - Widbud.
  - Usprawnienia działania importu:
    - ulepszony mechanizm rozpoznawania wierszy (spłaszczanie wierszy nagłówków kolumn) i kolumn tabeli wydruku przedmiaru,
    - poprawione wczytywanie wierszy obmiarowych, których wyliczenia zawarte są w nawiasach kwadratowych,
    - rozpoznawanie i import obliczeń pomocniczych,
    - dodana została obsługa przedmiarów, które mają niestandardową numerację,
    - poprawiono wczytywanie wielolinijkowych wierszy obmiarowych,
    - usprawniono automatyczne rozpoznawanie różnych kodowań znaków,
    - polepszone rozpoznawanie podstaw pozycji,
    - rozpoznawanie wydruku przedmiaru w PDF, jeżeli przedmiar nie był drukowany od początku strony,
    - poprawione rozpoznawanie i wczytywanie zagnieżdżonych działów,
    - możliwość wczytywania plików zaszyfrowanych - pojawi się pytanie o podanie hasła.
2. Poprawiono importy kosztorysów zawierających więcej niż 10 poziomów działów.

Nowe katalogi:

- KNR AT-42 Okładziny ceramiczne w technologii Weber DEITERMANN [ATHENASOFT wyd.I 2011]

Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

- KNR AT-43 0301,0302 - poprawiono tytuły tablic.
- KNR 4-02, KNR 4-03, KNR 4-05, KNR 4-06 - kompleksowy przegląd, poprawa literówek, drobne zmiany norm i opisów.
- KNR 2-15, KNR 2-18, KNR 2-20, KNR 7-12 - kompleksowy przegląd, poprawa literówek, drobne zmiany norm i opisów.
- KNR-W 2-16, KNR-W 2-17, KNR-W 2-18, KNR-W 2-20, KNR-W 4-01, KNR-W 7-12 -kompleksowy przegląd, poprawa literówek, drobne zmiany norm i opisów.
- KNR-W 4-03 0710 - zmieniono j.m. bednarki na [kg].

4.Norma PRO 4.33a - luty 2011:

Program główny:

1. Usunięto błąd programu mogący wystąpić podczas operacji uszczegóławiania pozycji z wczytywaniem nakładów RMS z katalogów.
2. Usunięto błąd pojawiający się przy uszczegóławianiu na widoku Przedmiar.
3. Usunięto ograniczenie (do 50) maksymalnej liczby licencji w kluczu NetHASP.

5. Norma PRO 4.33 - styczeń 2011:

Program główny:

1. Dodano import przedmiarów zapisanych w formacie PDF. **Import nie jest dostępny na systemach Windows 98 i Windows Me.**
W aktualnej wersji programu biblioteka importowa wczytuje pliki, wygenerowane jako wydruk przedmiaru do formatu PDF wg standardowych szablonów, z następujących programów:
  - Norma Expert,
  - Norma PRO i Norma STANDARD,
  - Strix,
  - Zuzia,
  - Rodos.
2. Do właściwości nakładu RMS dodano datę wprowadzenia ceny nakładu. Data automatycznie jest modyfikowana każdorazowo przy modyfikacji ceny. Dodatkowo na widokach zestawień RMS i cen dodano kolumnę prezentującą tę datę.
3. Do opcji "Szukania cen" (opcje programu) dodano opcję "Wyszukiwanie we wszystkich cennikach". Jeżeli do kosztorysu dołączono więcej niż jeden cennik RMS to przy włączonej opcji program będzie szukał ceny we wszystkich tych cennikach. Przy wyłączonej opcji (tak działał program w poprzednich wersjach) przerywa wyszukiwanie w kolejnych cennikach, jeżeli znajdzie cenę w poprzednich z listy. Opcja wpływa na działanie wyceny w każdym z kosztorysów. W oknie "Uaktualnij ceny w kosztorysie" w grupie "Po znalezieniu ceny" została dodana odpowiadająca jej opcja "Przeoglądane inne cenniki". Pozwala ona tymczasowo zmienić działanie algorytmu szukania cen. Opcja aktywna, gdy do kosztorysu dołączono co najmniej 2 cenniki RMS.
4. Dodano sprawdzanie wyrażenia wprowadzonego w polu edycji ilości nakładu inwestora.
5. Usunięto błąd programu, który mógł wystąpić przy próbie porównania dwóch zupełnie różnych kosztorysów.
6. Podczas odczytu kosztorysu program czasami (np. przy imporcie kosztorysu w formacie ATH zapisanego z programu innego producenta) dla każdego niepoprawnego wiersza obmiaru pyta o zamianę wyrażenia na wartość. Teraz można zdecydować czy decyzja ma dotyczyć wszystkich pozostałych takich przypadków.
7. W widokach zestawień nakładów RMS i cen dodano przyciski aktywny/nieaktywny.
8. Poprawiono ustawianie rabatów dla wielu zaznaczonych nakładów RMS.
9. W trakcie edycji wiersza obmiarowego można wstawiać przeliczniki z kartoteki mas jednostkowych. Opcja dostępna jest w górnym menu (Obmiar / Wstaw / Masę jednostkową - CTRL+ALT+F9) lub w menu podręcznym.

10. Dodano instalowany z programem słownik specyfikacji technicznych BZDBDiM.DAT - "Roboty drogowe (inwestycyjne i utrzymaniowe) i roboty mostowe" na podstawie wydawnictwa "Branżowy Zakład Doświadczalny Budownictwa Drogowego i Mostowego Sp. z o.o. ".

Obsługa katalogów norm:

1. Poprawiono prezentację oznaczenia wydawnictwa katalogów w cennikach cen jednostkowych pozycji.

Obsługa baz cenowych:

1. Z płyty "Ceny średnie RMS" (INTERCENBUD) program rozpoznaje wszystkie publikowane cenniki:
  - ceny średnie,
  - ceny średnie z narzutami,
  - ceny jednostkowe robót wg KNR.Program rozpoznaje wyżej wymienione grupy cenników w kolejnych automatycznych wywołaniach dialogu importu cenników.
2. Dodano możliwość zaimportowania z serwisu www.intercenbud.pl cen średnich z narzutami.
3. Ujednolicono kody i opisy cenników importowanych z płyt CD INTERCENBUD.
4. W liście zainstalowanych cenników bazy zmieniono prezentację typu cennika na bardziej czytelną dla użytkowników: RMS i CJP zamiast E i P.

Wydruki:

1. Na wydrukach zestawień RMS i cen dodano kolumnę zawierającą datę wprowadzenia ceny. Kolumna domyślnie nie jest pokazywana.
2. Dodano opcje sterowania drukowaniem na stronie tytułowej stawek roboczogodziny w działach i pozycjach.
3. Poprawiono wydruk strony tytułowej ze stawkami robocizny w pozycjach. Lista pozycji z jedną stawką robocizny prezentowana jest teraz w jednym wierszu.

Importy/eksporty:

1. Poprawka w imporcie kosztorysów pustych (bez pozycji) zapisanych formacie ATH2 (xml).

Nowe katalogi:

- **KNR AT-43** - Systemy suchej zabudowy w technologii RIGIPS [ATHENASOFT wyd. I 2011].
- **KNR 9-21** - Oczyszczanie, osuszanie i odkażanie obiektów budowlanych po zalaniu wodą [ORGBUD-SERWIS wyd. I 2010].

Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

- KNR 9-07 - zaktualizowano do II wydania.
- KNR 9-18 - zaktualizowano do II wydania.
- KNNR 2 0108 - poprawiono warianty.
- KNR AT-40 - drobne poprawki w normach i opisach.
- KNR 2-18(WACETOB) 0105 - poprawiono j.m. elektrod na szt.